

Kirje

2.12.2025

VN/15881/2025
VN/15881/2025-MMM-81

Työ- ja elinkeinoministeriölle

MMM:n lausunto luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista ja sen ympäristöselostuksesta

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista ja sitä koskevasta suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukaisesta ympäristöselostuksesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että valtioneuvosto päättäisi Suomen talousvyöhykkeellä sijaitsevien alueiden osoittamisesta merituulivoiman hyödyntämiseksi. Kaksi alueista sijaitsee Selkämerellä ja kaksi Perämerellä. Valtioneuvoston päätökselle on tehty ympäristövaikutusten arviointi ja laadittu ympäristöselostus, jossa on arvioitu päätösluonnoksen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset.

Maa- ja metsätalousministeriö on osallistunut merituulivoima-alueiden valmisteluvaiheeseen ja kiinnittänyt siinä huomiota erityisesti talousvyöhykkeellä harjoitettuun kaupalliseen kalastukseen ja aluevesille suunniteltuihin merituulivoima-alueisiin. Päätösluonnoksen mukaisesti onkin huomioitu merkittävät kalastusalueet talousvyöhykkeellä ja tavoite turvata riittävät toimintaedellytykset kalastuselinkeinolle. Maa- ja metsätalousministeriö puoltaa siten työ- ja elinkeinoministeriön esitystä neljän Suomen talousvyöhykkeellä sijaitsevan alueen osoittamisesta tuulienergian hyödyntämiseen. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö yhtyy Metsähallituksen lausunnossa mainittuun kysymykseen kilpailutuksen järjestämisestä ja aluevesillä olevien merituulivoimahankkeiden huomioon ottamisesta.

Merituulivoiman rakentamisessa ja sen edellyttämien kaapeleiden vedoissa on jatkossa tarpeen ottaa huomioon kaupallisen kalastuksen harjoittaminen niin avomeren troolikalastuksen kuin rannikkokalastuksen osalta. Merituulivoima-alueeseen liitettävät kaapelit voivat osaltaan estää troolikalastusta, joten niitä on tarvittavilta osin (troolilinjoja ylittäessä) tarpeen kaivaa pohjaan tai suojata troolikalastusta kestäviksi sekä rannikolle vedettäessä huomioida rannikon tärkeät kalastuspaikat ja kalojen lisääntymisalueet.

Ympäristöselostuksessa esille tuodut vaikutukset kalastukseen, kalakantoihin, lisääntymisalueisiin ja vaelluskaloihin on myös tarpeen ottaa huomioon. Lisäksi kunkin hankkeen edellyttämissä YVA- ja lupavaiheissa tulee edellä mainitut vaikutukset arvioida. Rakentatismelusta vaelluskaloille aiheutuvia potentiaalisesti haitallisia vaikutuksia voidaan vähentää töiden ajoittamisella, joka on relevantti asia lieventämistoimenpiteitä harkittaessa.

Talousvyöhykkeelle ja aluevesille rakennettavien tuulivoimapuistojen kumulatiivinen vaikutus kalatalouteen, kalakantoihin ja kalojen vaelluksiin on niin ikään tarpeen arvioida. Kuten ympäristöselostuksen synteesissä todetaan, ratkaisevaa on, miten Pohjanlahdelle ja erityisesti Perämerelle laajamittaisesti suunniteltu merituulivoima vaikuttaa alueen ekosysteemeihin ja lajistoon yhdessä ja pitkän ajan myötä. Ympäristöselostuksessa todetaan edelleen, että todennäköisesti merkittävä riski lajeille syntyy vaikutusten kasautumisesta kumulatiivisesti monien hankkeiden myötä, ajan kuluessa ja useiden eri vaikutusreittien kautta kertyen. Esimerkiksi vaelluskalat voivat liikkua useiden eri voimaloiden ja kaapelivetojen alueilla ja siten yksittäisen lajin reitistöstä merkittävä osa voi olla

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

tulevaisuudessa tuulivoimahankkeiden vaikutuksen piirissä. Vastaava kumulatiivisten vaikutusten kysymys koskee kaupallisesti tärkeitä kalakantoja, kuten silakkaa ja lohta, joilla on vaikutusta myös kulttuuriperintöön ja elinkeinoihin alueella.

Tämän vuoksi on tärkeää huolehtia kokonaisuuden yhteisvaikutuksia koskevasta arviointityöstä, jotta voitaisiin välttyä kielteisistä kokonaisvaikutuksista meriluontoon ja kalakantoihin. Tuulivoimapuistot voivat muuttaa tuuliolosuhteita laajalla alueella ja vaikuttaa virtauksiin ja edelleen meriveden kerrostuneisuuteen, lämpötilaan ja suolaisuuteen, joiden vaikutuksia kalastukselle, kalastolle ja vaelluskaloille ei tunneta.

Osastopäällikkö

Pentti Lähteenoja

Neuvotteleva virkamies

Orian Bondestam

VN/15881/2025-MMM-81

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: